

Évközi 34. vasárnap – Krisztus Király

Jn 18,33b–37

„Te vagy-e a zsidók királya?”

Az Újszövetség és az ókeresztény kor Pilátus-képe sokkal pozitívabb volt, mint a valóság. Az a római felkapaszkodott szerencselovag, aki Jézus idejében Jeruzsálemben a római közhatalmat gyakorolta, semmilyen érzékkel nem rendelkezett sem a zsidó vallás értékei iránt, sem a születő keresztnység iránt. Jézust nem tarthatta tekintélyes embernek. Számára Krisztus pere egyike volt a sok nacionalista zsidó pernek. Kijelentése, melyben Jézust királynak nevezte, inkább gúnyolódás, mint hatalmának elismerése.

A politikai vád kiagyalói neveztek először Jézust királynak, ez a ráaggatott cím. Mégis megmaradt és különös jelentést kapott. Jézusnak semmi köze nem volt a politikai hatalomhoz. Ha beszélt a hatalomról, akkor minden Isten hatalmáról beszélt. Amikor az országról, mint a hatalomyakorlás eszközéről szólt, akkor vagy Isten, vagy a mennyek országáról szólt. Érthető, hogy ebben a szakaszban is az ítélező rómaival folytatott párbeszéd hamarosan kikötött az „Isten országa” témánál. Ennek a disputának a végén Jézus kijelentette, ő az igazság királya. Igazságon azonban ő Isten igazságát értette.

Az igazság szó hallatára Pilátus színt vallott, nem titkolta kiábrándulását. A korabeli római politikai viszonyok ismerői nem csodálkoznak azon, hogy a római adminisztráció egyik képviselője ennyire cinikus. A tipikus jelenség azonban és túlmutat a római birodalmi viszonyokon és Jézus korán.

Minden kaotikus korszakban az embereknek szkeptikus véleményük a társadalmi igazságosságról, mert általában az igazságot olyan emberek szájából hallják, akik ezt a szép szót, minden a saját érdekeiknek megfelelően magyarázzák. A történelmi igazság, vagy igazságosság egyébként az egyik legrelatívabb, leginkább ellentmondásos fogalom.

Jézus királyi szerepét azonban – noha méltatlan körülmények között hangzott el ez a cím – megőrizte a keresztnység, és ez az evangéliumi szakasz is meg akarja erősíteni ezt a meggyőződést. A beszélgetés elején gúnyolódásként elhangzott király szó a beszélgetés végére teljesen más jelentést kapva átalakul tekintélyt hordozó mondássá. A keresztenyek ugyanis Jézus Krisztust tartották a törtevélem királynak, urának, az igazság letéteményesének, nem

pedig a császárt. Ezt meg is fogalmazták ez az első kereszteny hitvallásokban: Jézus a Krisztus, vagyis Jézus a szabadító, nem pedig a római császár, ahogyan ezt a római birodalomban hirdették.

A keresztenyeknek tehát az a feladatuk, hogy Isten királyságát építsék, Isten uralmát állítsák vissza a földön. A korai keresztenységben ez lelke mozgalmat jelentett, a Konstantin-féle fordulat után, a sajátos történelmi körülmények miatt, politikai misszióval is társult. A mai keresztenyek néha kicsit elbizonytalandonva kérdezik: „Lehet-e evangéliumi viszonyokat teremteni a világban?” Okultak a történelmi Egyház hatalmi törekvéseiből, és aggódva kérdezik, van-e értelme Krisztust királynak nevezni a demokráciák korszakában.

Úgy gondolom, igen, de ehhez nagy bátorság, bízó hit szükséges. A demokrata társadalomban korszakában ugyanis a tömegek népszavazással programok és értékek mellett vagy ellen döntenek. Az egyén lehetősége leszűkül. A tömeg a maga döntését követi, egy hatalmat, annak jogi keretében próbál karriert kialakítani. Szélmalomharcnak tűnik Jézust királynak nevezni, és Isten országának megvalósításával küszködni az Europai Parlament döntései ellenében. Jézus vallása az egyéniségek vallása, Jézus áldozata az egyéni vallásosságra vágyók számára erőt adó megváltó tett. A tömegben gondolkodó ember számára, aki önként elveszíti egyéniségett, hogy a földi uralom kereteibe belesimuljon, nincs jelentősége. Jézus nem a zsidók, hanem az emberiség és az egyéniségek királya, azoké, akik tetteiket Isten elé tárják, Isten ítélete, nem pedig a tömegek térsége alapján mérlegelik. Ők képesek az Isten országát közel hozni a földhöz.

A zsidók királya alattvalóinak imája

Szeretlek téged, Jézus, Isten Báranya! Szeretlek téged, Atyám, aki a megváltás művében újra közösségre lépsz velünk. Áldalak, hogy a víz és a vér, mely oldaladból fakad, egy a tanúskodó Lélekkkel, aki szívünket megerősíti a feltámadásba vetett hitben. Amen.